



ДОКЛАД

ЗА ШУМОВОТО НАТОВАРВАНЕ НА ГРАД СОФИЯ ПРЕЗ 2021 ГОДИНА

Столична регионална здравна инспекция провежда ежегодно мониторинг на шума на територията на град София.

В периода ноември-декември 2021 г., съгласно годишния план на инспекцията и изискванията на нормативните документи, измерванията се реализираха в **75 пункта**, при гъвкаво работно време на екипите от дирекция „Лабораторни изследвания“, в часовете от 07.00 до 19.00 ч.

Поради ремонтни дейности на трамвайното трасе на трамвай № 5 в участъка от пл. „Македония“ до бул. „Бъкстон“ движението по релсовия път е спряно и се извършват ремонтни дейности.

При останалите пунктове няма промяна в сравнение с предходната година.

Разпределението -по територии е следното:

I. Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета – 36 пункта (48%):

1. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик – 18 пункта (**24%**);

2. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт – 15 пункта (**20%**);

3. Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум – 3 пункта (**4%**).

II. Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони – 6 пункта (8%).

III. Пунктове върху територии, подлежащи на усилен шумозащита – 33 пункта (44%).

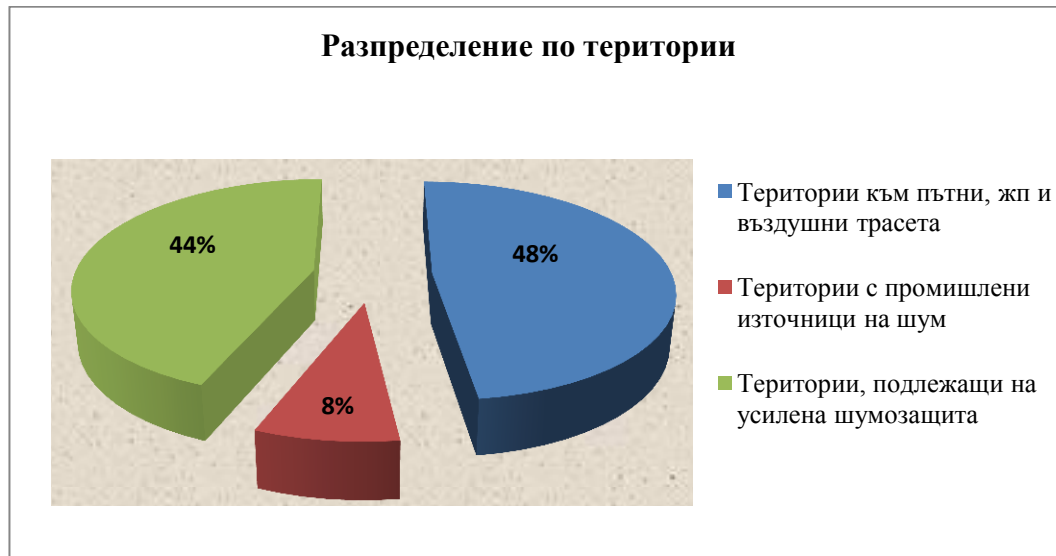
1 Жилищни зони и територии – 13 пункта (**17%**);

2. Зони за обществен и индивидуален отдих – 5 пункта (**7%**);

3. Зони за лечебни заведения и санаториуми – 8 пункта (**11%**).

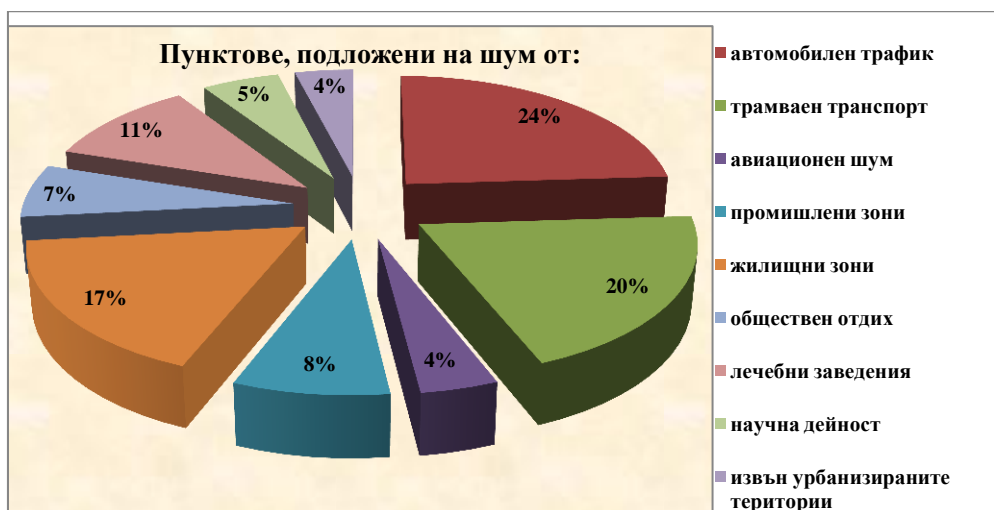
4. Зони за научно-изследователска дейност – 4 пункта (**5%**).

5. Тихи зони, извън урбанизираните територии – 3 пункта (4%).



Разпределението на пунктовете, подложени на шум, които са обхванати с измервания, с цел мониторинг е както следва:

1. Пунктове в територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик.
 2. Пунктове в територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт.
 3. Пунктове в територии, подложени на въздействието на авиационен шум.
 4. Пунктове до производствено-складови територии и зони.
 5. Пунктове в жилищни зони.
 6. Пунктове в зони за обществен и индивидуален отдих.
 7. Пунктове до зони за лечебни заведения.
 8. Пунктове в зони за научно-изследователска и учебна дейност.
 9. Пунктове в тихи зони, извън урбанизираните територии
- Резултатите от измерванията са представени Приложенията (Таблица 1).



Анализ на резултатите от измерванията

Не се регистрира еквивалентно ниво на шума в диапазона **78 – 82 dB(A)**.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона 73 – 77 dB(A) се измери в два пункта (**2,67%**): № 5, бул. „Сливница”, ул. „Будапеща” /ляво/ – 73 dB(A) и № 21 гара „Подуяне” – 73,0 dB(A), като броят им е с един по-малко от предходната година.

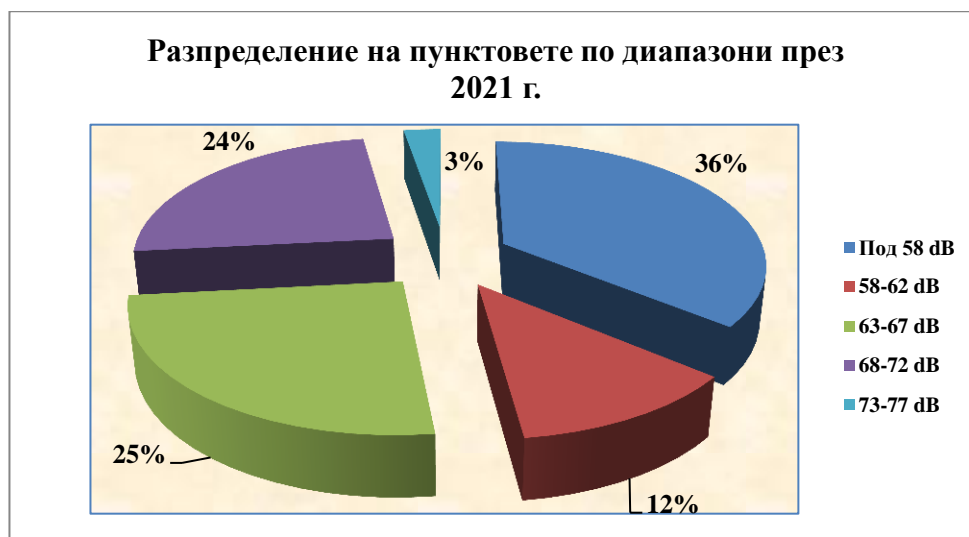
Еквивалентно ниво на шума в диапазона 68 – 72 dB(A) се регистрира в **18** пункта или **24,00%**, което е с два пункта повече, в сравнение с предходната година, без да има съществени промени в измерените стойности. Изключение е пункт № 10 - ул. „Житница“, ул. „Кюстенджа“, където се отчита значително повишение от 5 dB(A) .

Еквивалентно ниво на шума в диапазона 63 – 67 dB(A) се регистрира в **19** (**25,33%**) пункта или с един по-малко, като стойностите са без съществена промяна.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона 58 – 62 dB(A) се регистрира в **осем** пункта (**12,00%**) или с един повече от 2020 година.

Еквивалентно ниво на шума в диапазона под 58 dB(A) се регистрира в **27** пункта (**36,00%**), при 28 през предходната година.

Подробни данни за разпределението на пунктовете по диапазони, както и сравнението им по години е представено в Таблици 2, 3 и 4 от приложенията към доклада.



По отношение функционалните зони се наблюдава следното:

I. Пунктове върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета

Измерванията в пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик показват стойности на еквивалентното ниво на шума в 15 пункта или 83,33% от тях превишават граничната стойност от 60 dB(A). Отчетените стойности и брой пунктове с наднормен шум нямат промяна спрямо същия период на предходната година.

В седем от пунктовете, разположени върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт са отчетени нива на шума превишаващи граничната стойност от 65 dB(A). Сравнението с миналата година показва, че броят на пунктовете с превишение е с два по-малко или 47,67%.

Еквивалентното ниво на шума в два пункта (66,7%) от територии, подложени на въздействието на авиационен шум превишава граничната стойност от 65 dB(A).

II. Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум-производствено-складови територии и зони.

Еквивалентното ниво на шума в един пункт 16,67% превишава граничната стойност от 70 dB(A) и няма промяна спрямо предходни години.

III. Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита.

Еквивалентното ниво на шума в седем пункта (53,85%), разположени в „Жилищни зони и територии“ превишава граничната стойност от 55 dB(A). Броят на пунктовете с превишение е увеличен с един брой.

В четири пункта или 80,0% от пунктовете в „Зони за обществен и индивидуален отдих“ еквивалентното ниво на шума превишава граничната стойност от 45 dB(A), като тенденцията показва липса на промяна, в сравнение с предходната година.

Еквивалентното ниво на шума в осем пункта (100,0%) от „Зони за лечебни заведения и санаториуми“ превишава граничната стойност от 45 dB(A). Резултатите от измерванията в пунктовете не показват промяна.

В 100,0% от пунктовете определени в „Зони за научно-изследователска дейност“ и обхванати с измервания, еквивалентното ниво на шума в превишава граничната стойност от 45 dB(A).

Нивото на шума на територията на „Тихи зони, извън урбанизираните територии“ в два пункта (66,7%) превишава граничната стойност от 40 dB(A).

Общо в 51 от пунктовете (68,00%), в различни функционални зони, нивото на шума превишава граничните стойности.

В 13 пункта се отчита намаляване на еквивалентните стойности с 1-3 dB(A), при 15 има увеличение с 1-3 dB(A) и само в пункт №10 повишението е с 5 dB(A). При останалите пунктове няма промяна в еквивалентното ниво.

През 2020 г. Столичният общински съвет одобри актуализиран „План за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда на агломерация София“ за периода до 2025 г. Информация за шума на територията на града е публикувана на сайта на Столична община.

Резултатите от измерванията и разпределението по диапазони са представени в таблици 1–4 към „Приложения“.

Изводи:

- не е регистрирано ниво на шума в диапазона 78-82 dB(A) и тази тенденция е устойчива;
- абсолютният брой и относителен дял на пунктовете с еквивалентно ниво на шума над гранични стойности е без промяна и представлява повече от 2/3 от общия брой;
- най-голям е абсолютният брой на пунктовете в диапазона под 58 dB(A), следват тези в диапазона 63 – 67 dB(A) и в диапазона 68–72 dB(A) и това разпределение се запазва;
- при пунктовете, върху териториите с промишлени източници на шум, с изключение на един, нивото на шума е под граничните стойности;

- независимо от факта, че пунктовете, разположени в зони за обществен и индивидуален отдих, за лечебни заведения, за научно-изследователска дейност и тихи зони, извън урбанизираните територии попадат в диапазона под 58 dB(A) с изключение на два пункта, нивото на шума, е над гранични стойности за съответната територия, като разпределението в последните три години е без промяна;

- абсолютният брой и относителен дял на пунктовете, върху територии с интензивен трафик и трамваен и релсов транспорт с ниво на шума над граничните стойности са по-малки в сравнение с предходната година.

За подобряване на акустичната обстановка в град София в актуализирания план за действие са заложили редица мерки като:

- промените в организацията на движение, да се извършват след предварителен анализ на пътната обстановка и капацитета на уличната мрежа, наличието на зелени площи с цел постигане на минимално шумово натоварване на съответния участък;

- при ново строителство, реконструкция и промяна на устройствените планове още във фаза проектиране да се предвиждат мерки за ефективна шумозащита;

- да продължи подмяната на подвижния състав на градския транспорт с превозни средства с по-ниски нива на шум при експлоатация;

- рехабилитацията на пътната мрежа да се извършва с подходящо покритие, осигуряващо по-ниско ниво на шум при движението на МПС;

- извеждане на тежкотоварния транспорт извън града след въвеждане в експлоатация на вътрешните и външни рингове с цел по-добрата организация на движение;

- специалистите на Столична РЗИ да продължат активно да участват в работата на експертните съвети по ЗУТ и на комисиите за изготвяне и актуализиране на програми за намаляване на нивото на шума на град София;

- поддържане на добра координация между инспекцията и Столична община при необходимост от извършване на измервания;

- служителите на Столична РЗИ, съгласно разпоредбите на Закона за защита от шума в околната среда и на процедурите за работа със сигнали на граждани, да продължат насочения контрол за ограничаване на шума в околната среда.

Заклучение

Нивото на шума в повече от $\frac{3}{4}$ от пунктовете на територията на град София се задържа трайно над гранични стойности, което е неблагоприятно, особено в пунктовете в близост до интензивен трафик и релсов транспорт. Не се регистрират съществени промени в измерените еквивалентни нива на шума през последните три години. Не се регистрира ниво на шума в диапазона 78-82 dB(A) и тази тенденция е устойчива. Като невралгични точки се очертават пунктовете на гара Подуяне и бул. „Сливница“ при кръстовището с ул. „Будапеща“, където през последните години най-често еквивалентното ниво на шума е в диапазона 73-77 dB(A). Относителният дял на пунктовете в диапазона под 58 dB(A) е най-голям, като в него попадат преди всичко жилищни територии, зони за обществен и индивидуален отдих и зони извън урбанизираните територии.

ПРИЛОЖЕНИЯ

Таблица 1

№	Пункт (вид, адрес)	Измерена/ изчислена стойност	Норма	над/в норма
		Еквивален тно ниво на шума dB(A)	Гранична стойност dB(A)	
1.	2.	3.	4.	5.
I.	I. Пунктовете върху територии, прилежащи към пътни, железопътни и въздушни трасета.	36 пункта	60.0/65.0	
1.	Пунктове върху територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	18	60.0	
1	бул. "Сливница", в участъка ул. "Бургас"	69	60	Над норма
2	бул. "Цариградско шосе", ул. "Латинка"	72	60	Над норма
3	ж.к. "Младост", бул. "Сахаров"	60	60	В норма
4	бул. "Сливница", ул. "Будапеща" /дясно/	72	60	Над норма
5	бул. "Сливница", ул. "Будапеща" /ляво/	73	60	Над норма
6	бул. "П. Евтимий", ул. "6-ти септември"	66	60	Над норма
7	бул. "В. Левски", ул. "Хан Крум"	67	60	Над норма
8	бул. "Черни връх", ул. "Плана планина"	71	60	Над норма
9	ул. "Св. Наум", ул. "Вишнева"	72	60	Над норма
10	ул. "Житница", ул. "Кюстенджа"	68	60	Над норма
11	бул. "Г. Делчев" № 31	68	60	Над норма
12	бул. "Евл. Георгиев", ул. "Паренсов"	56	60	В норма
13	бул. "Евл. Георгиев", ул. "Гогол"	65	60	Над норма
14	бул. "Стамболийски", ул. "Лавеле"	66	60	Над норма
15	ул. "Г. Софийски" № 50	65	60	Над норма
16	ул. "Д. Чинтулов", ул. "Република" бл.272	68	60	Над норма
17	ул. "Латинка", ул. "Ю. Гагарин"	61	60	Над норма
18	бул. "Витоша", ул. "Гладстон" - ЦГЧ	53	60	В норма
2.	Пунктове върху територии, подложени на въздействието на релсов, железопътен и трамваен транспорт	15 пункта	65.0	
19	бул. "Македония", ул. "20-ти април"	65	65	В норма
20	бул. "Цар Борис" III, ул. "Нишава"	69	65	Над норма
21	гара "Подуяне"	73	65	Над норма
22	бул. "Мадрид", бул. "Евл. Георгиев"	71	65	Над норма

23	бул."К. Величков", ул."Пиротска"	65	65	В норма
24	бул. "Мария Луиза", ул."Струга"	67	65	Над норма
1.	2.	3.	4.	5.
25	бул."Витоша", ул." Д-р Ст. Сарафов"	63	65	В норма
26	бул. "Стамболийски", ул."Странджа"	68	65	Над норма
27	пл. "Славейков"	62	65	В норма
28	ж.к. "Люлин" 5, бл.549	58	65	В норма
29	Ал. Стамболийски прелеза, бл. 56	65	65	В норма
30	Бул."Драган Цанков",ул. „Л. Станчев“с/у КАТ	70	65	Над норма
31	ж.к. Дружба 2, ул."Обиколна", бл. 202	61	65	В норма
32	бул. "Ломско шосе", СУ "Луи Брайел"	71	65	Над норма
33	бул."България", бул."Акад.Иван Гешов"	67	65	Над норма
3.	Пунктове върху територии, подложени на въздействието на авиационен шум .	3 пункта	65.0	
34	бул. "Ботевградско шосе", ул. "Летоструй"	71	65	Над норма
35	кв. Слатина, бул. "Гео Милев" , ул. "Кривина"	66	65	Над норма
36	кв. Слатина, жк. "Христо Смирненски"	56	65	В норма
II.	Пунктовете върху територии с промишлени източници на шум, производствено-складови територии и зони.	6 пункта	70.0	
37	кв."Захарна фабрика", бл.168	65	70	В норма
38	ТЕЦ - Земляне	54	70	В норма
39	ТЕЦ - София	71	70	Над норма
40	Подуене Мелничен комбинат	67	70	В норма
41	Борса Слатина	65	70	В норма
42	Сердика "Данон"	65	70	В норма
III	Пунктове върху територии, подлежащи на усилена шумозащита	33 пункта		
	1.Жилищни зони и територии	13	55.0	
43	ул."Карнеги", ул. "Раковски"	61	55	Над норма
44	ул."Лозенец", ул. "Крум Попов"	58	55	Над норма
45	ул."Цв. Радославов", ул."Г. Галилей"	60	55	Над норма
46	ул."П.Хитов", ул. "К.Честименски"	56	55	Над норма
47	ул."Плачковица", ул. "Персенк"	54	55	В норма
48	Зона Б-5, бл.9-11	49	55	В норма
49	ж.к."Красно село" бл. 193	63	55	Над норма
50	ж.к."Дружба" бл. 96	51	55	В норма
51	ул."Киевска", ул."Ново село"	55	55	В норма
52	ул."Я. Вешин", ул."Я. Забунов"	57	55	Над норма
53	ж.к."Хиподрума", срещу 51 СОУ	62	55	Над норма
54	жк. "Люлин, междублоково пространство	47	55	В норма
55	жк. "Стрелбище, ул. "Златни врата"/ул. "Косово поле"	55	55	В норма
2.	Зони за обществен и индивидуален отдих	5 пункта	45.0	
56	Борисова градина към бул. "П. Яворов"	56	45	Над норма

57	Борисова градина към бул. "Е. Георгиев"	42	45	В норма
58	Южен парк	47	45	Над норма
1.	2.	3.	4.	5.
59	Северен парк	47	45	Над норма
60	Западен парк	57	45	Над норма
3.	Зони за лечебни заведения и санаториуми	8 пункта	45.0	
61	УМБАЛ "Св. Ана", ул. „Д. Моллов”1	54	45	Над норма
62	II МБАЛ, бул. "Хр.Ботев" № 102	68	45	Над норма
63	II САГБАЛ, ул. "Шейново" № 8	57	45	Над норма
64	МБАЛСМ "Пирогов"	72	45	Над норма
65	I МБАЛ, бул. "Патриарх Евтимий" № 35	68	45	Над норма
66	НМТБ бул. "Мария Луиза" № 104	65	45	Над норма
67	29 ДКЦ, ул. "Г. Измерлиев" № 8	67	45	Над норма
68	жк."Люлин", 12-ти ДКЦ, ул. "Кореняк" № 17	53	45	Над норма
4.	Зони за научно-изследователска дейност	4 пункта	45.0	
69	БАН с изглед към бул. "Шипченски проход"	49	45	Над норма
70	БАН междублоково пространство	49	45	Над норма
71	Студентски град зад ТУ	49	45	Над норма
72	Студентски град зад УНСС	51	45	Над норма
5.	Тихи зони, извън урбанизираните територии	3 пункта	40.0	
73	Княжево вилна зона Черен кос	48	40	Над норма
74	Вилна зона Бистрица	38	40	В норма
75	Вилна зона Баня	42	40	Над норма
	Общ брой на пунктовете с ниво на шума над гранични стойности.			51

Таблица 2. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива през докладваната година

№ по ред	Град	Общ брой пунктове	Разпределение на шумовите нива по диапазони (в брой пунктове)							над 82 dB(A)	над ГС*
			под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)			
22	София	75	27	9	19	18	2	0	0	51	

ГС* - гранична стойност

Таблица 3. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива в урбанизираните територии за периода 2013 ÷ 2021 докладваната година, в брой пунктове

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в брой пунктове						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2013	48	12	4	9	22	1	0	0
2014	49	9	7	13	18	2	0	0
2015	49	10	8	13	18	0	0	0
2016	47	12	6	10	19	0	0	0
2017	48	11	6	11	19	1	0	0
2018	73	27	6	17	21	2	0	0
2019	74	20	11	13	25	5	0	0
2020	74	28	7	20	16	3	0	0
2021	75	27	9	19	18	2	0	0

Таблица 4. Разпределение по диапазони на регистрираните шумови нива за периода 2013 ÷ 2021 докладваната година, в %

Година	Общ брой пунктове	Разпределение на регистрираните шумови нива по диапазони, в %						
		под 58 dB(A)	58-62 dB(A)	63-67 dB(A)	68-72 dB(A)	73-77 dB(A)	78-82 dB(A)	над 82 dB(A)
2013	100%	25.00%	8.33%	18.75%	45.83%	2.08%	0.00%	0.00%
2014	100%	18.37%	14.29%	26.53%	36.73%	4.08%	0.00%	0.00%
2015	100%	20.40%	16.33%	26.53%	36.74%	0.00%	0.00%	0.00%
2016	100%	25.53%	12.77%	21.28%	40.43%	0.00%	0.00%	0.00%
2017	100%	22.92%	12.50%	22.92%	39.58%	2.08%	0.00%	0.00%
2018	100%	37.00%	8.21%	23.28%	28.77%	2.74%	0.00%	0.00%
2019	100%	27.03%	14.86%	17.57%	33.78%	6.76%	0.00%	0.00%
2020	100%	37.84%	9.46%	27.03%	21.62%	4.05%	0.00%	0.00%
2021	100%	36.00%	12.00%	25.33%	24.00%	2.67%	0.00%	0.00%

